

سنڌ ايڪٽ نمبر II مجريه 1985

SINDH ACT NO. II OF 1985

سنڌ ايرڊ زون ڊولپمينٽ اٿارٽي ايڪٽ، 1985

THE SINDH ARID ZONE DEVELOPMENT
AUTHORITY ACT, 1985

فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

باب I

شروعاتي

Chapter_I

Preliminary

1. مختصر عنوان، نفاذ ۽ شروعات

Short title, application and commencement

2. وصفون

Definitions

باب II

سنڌ ايرڊ زون ايراضي

Chapter_II

SINDH ARID ZONE AREAS

3. زون ايراضي جي پڌرائي

Declaration of Arid Zone areas

باب III

اٿارٽيءَ جو قيام ۽ جوڙجڪ

ESTABLISHMENT AND CONSTITUTION OF THE AUTHORITY

Chapter_III

4. اٿارٽي

Authority

5. اٿارٽيءَ جو قيام

Constitution of the Authority

6. ميمبرن جي نااهلي

Disqualification of members

7. ميمبرن لاءِ اعزازيو الاٽونس ۽ مراعتون

Remuneration, allowance and privileges to members

8. ڊائريڪٽر جنرل

Director General

9. ميمبرن کي هٽائڻ

Removal of members

10. آفيسرن ۽ صلاحڪارن کي مقرر ڪرڻ

Appointment of officers and advisors

11. مالي، فني، صلاحڪار ڪميٽيون وغيره

Financial, Technical Advisory Committees etc

باب IV

اٿارٽيءَ ۽ ان جي ذيلي ادارن جا اختيار ۽ ڪم

Chapter_IV

POWERS AND FUNCTIONS OF THE AUTHORITY AND ITS FUNCTIONARIES AND THEIR WORKING

12. اٺارٽيءَ جا اختيار ۽ ڪم
Powers and functions of the Authority
13. چيئرمين جا اختيار ۽ ڪم
Powers and functions of the Chairman
14. ڊائريڪٽر جنرل جا اختيار ۽ ڪم
Powers and functions of the Director General
15. اٺارٽيءَ جون ميٽنگون
Meetings of the Authority

باب V_

ماليات آڊٽ ۽ اڪائونٽس

Chapter_ V

FINANCE AUDIT AND ACCOUNTS

16. فنڊ
Fund
17. قرض، گرانٽون، امداد ۽ تحفا
Loans, grants, aid and gifts
18. فنڊ جمع ڪرائڻ
Crediting of the funds
19. فنڊن جي سيڙپڪاري ۽ استعمال
Investment and utilization of the fund
20. بجيٽ
Budget
21. آڊٽ ۽ اڪائونٽس
Accounts and Audit
22. رهتن جي وصولي

باب VI_

ڏوهه ۽ انهن بابت عدالت جو اختيار

Chapter_ VI

OFFENCES AND THEIR COGNIZANCE

23. ڏنڊ

Penalty

24. ڏوهه جي ٻڌڻيءَ بابت عدالت جو اختيار

Cognizance of offence

باب VII_

متفرقه

Chapter_ VII

MISCELLANEOUS

25. حڪومت جو اٿارٽيءَ جي ڪنيل قدامت ۽ ڪارروائيءَ تي سرڪار جو

ضابطو

Control of Government over acts and proceeding of the

Authority

26. حڪومت کي هدايتن ڏيڻ جا اختيار

Power of the Government to give Directions

27. سالياني رپورٽ

Annual report

28. اختيار منتقل ڪرڻ

Delegation of powers

29. سرڪاري ملازم

Public Servant

30.	ضمانت
	Indemnity
31.	قاعدا
	Rules
32.	ضابطا
	Regulations
33.	بهبوديء جي في
	Betterment fee
34.	اٿارٽيءَ کي ختم ڪرڻ
	Dissolution of the Authority
35.	دشوارين کي هٽائڻ
	Removal of Difficulties
36.	سنڌ آرڊيننس نمبر III مجريه 1985 جي منسوخِي
	Repeal of Sind Ordinance III of 1985

سنڌ ايڪٽ نمبر II مجريه 1985
SINDH ACT NO. II OF 1985
سنڌ ايرڊ زون ڊولپمينٽ اٿارٽي ايڪٽ،
1985

THE SIND ARID ZONE
DEVELOPMENT
AUTHORITY ACT, 1985

[5 آگسٽ 1985]

ايڪٽ جنهن ذريعي سنڌ ايرڊ زون ڊولپمينٽ اٿارٽي
قائم ڪئي ويندي.
جيئن ته سنڌ ايرڊ زون قائم ڪرڻ جو اهم ڪارڻو
آهي؛

تمهيد (Preamble)

جنهن کي هن ريت جوڙي نافذ ڪيو ويندو:

باب I

شروعاتي

Chapter I

Preliminary

مختصر عنوان، نفاذ ۽ شروعات
Short title, application and
commencement

1. (1) هن ايڪٽ کي سنڌ ايرڊ ڊولپمينٽ اٿارٽي
ايڪٽ، 1985 چيو ويندو.
(2) اهو هڪدم لاڳو ٿيندو.

2. هن ايڪٽ ۾ جيستائين مضمون ۽ مفهوم جي برعڪس نه هجي، ته پوءِ:

(a) ”ايرڊ زون“ جو مطلب آهي جن ايراضين کي هن ايڪٽ جي دفعو 3 مطابق پڌرو ڪيو وڃي؛

(b) ”اٿارٽي“ جو مطلب آهي هن ايڪٽ جي دفعو 4 هيٺ قائم ڪيل سنڌ ايرڊ زون ڊولپمينٽ اٿارٽي؛

(c) ”بجيت“ جو مطلب آهي اٿارٽيءَ جي آمدني ۽ روانگيءَ جو سرڪاري تفصيل؛

(d) ”چيئرمين“ جو مطلب آهي اٿارٽيءَ جو چيئرمين؛

(e) ”ڊائريڪٽر جنرل“ جو مطلب آهي اٿارٽيءَ جو ڊائريڪٽر جنرل؛

(f) ”فنڊ“ جو مطلب آهي اٿارٽيءَ جو فنڊ؛

(g) ”گورنمينٽ“ جو مطلب آهي سنڌ حڪومت؛

(h) ”لينڊ“ ۾ شامل آهن لاڳاپيل زمين مان حاصل ٿيندڙ فائدا يا جيڪي مستقل طور ان سان لاڳاپيل ڪنهن شئي مان ملن؛

(i) ”ميمبر“ جو مطلب آهي اٿارٽيءَ جو ڪو به ميمبر بشمول چيئرمين؛

(j) ”پرسڪرائيڊ“ جو مطلب آهي قاعدن ۽ قانونن ۾ واضح ڪيل؛

(k) ”ريگيوليشنس“ جو مطلب آهي هن ايڪٽ هيٺ جوڙيل ضابطا؛

(l) ”رولس“ جو مطلب آهي هن ايڪٽ هيٺ بڻايل قاعدا؛

(m) ”اسڪيم“ جو مطلب آهي هن ايڪٽ هيٺ

جوڙيل، هت ۾ ڪنيل يا عمل هيٺ آيل اسڪيم؛

باب II

سنڌ ايرڊ زون ايراضي

Chapter II

SIND ARID ZONE AREAS

زون ايراضين جي پڌرائي
Declaration of Arid Zone
areas

3.(1) سرڪار پنهنجي سرڪاري گزيت ۾ پڌرائي ڪري، ڪنهن به ايراضيءَ کي ايرڊ زون قرار ڏئي سگهي ٿي، ۽ وقت به وقت اهڙيءَ پڌرائيءَ ذريعي ڪا ايراضي شامل ڪري سگهي ۽ انهن جي حدن ۾ ڦيرگهير آڻي سگهي ٿي.

باب III

اٿارٽيءَ جو قيام ۽ جوڙجڪ

Chapter III

ESTABLISHMENT AND CONSTITUTION OF THE AUTHORITY

اٿارٽي
Authority

4. (1) سرڪار پڌرائيءَ ذريعي ايڪٽ جي مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ سنڌ ايرڊ زون ڊولپمينٽ اٿارٽيءَ جي نالي سان هڪ اٿارٽي ڪندي.

(2) اٿارٽي هڪ باڊي ڪارپوريت هوندي، جنهن کي مستقل مالڪپڻي جا حق هوندا ۽ هڪ عام سيل هوندي ان کي هن ايڪٽ تحت اختيار هوندو ته ڪا متحرڪ يا غير متحرڪ جائداد وٺي، رکي يا نيڪال ڪري ۽ اها پنهنجي حقن مفادن لاءِ ڪيس ڪري سگهي ٿي، يا ان تي ڪيس ٿي سگهي ٿو.

(3) اٿارٽيءَ جو صدر دفتر ڪراچيءَ ۾ هوندو يا

ڪنهن ٻئي هنڌ تي، جيڪو سرڪار پڌرو ڪري.
5. (1) اٿارٽي مشتمل هوندي چيئرمين تي، جيڪو
سنڌ جو وڏو هوندو ۽ ٻيا سرڪاري خواهه غير
سرڪاري ميمبر، جيڪي وقت به وقت سرڪار مقرر
ڪندي.

(2) ڊائريڪٽر جنرل اٿارٽيءَ جو ايڪس آفيسو
ميمبر ۽ سيڪريٽري هوندو.

(3) سرڪاري ميمبر پنهنجي آفيس جي عهدي
مطابق مقرر ڪيو ويندو ته انهيءَ عهدي ڇڏڻ سان هو
ميمبر نه رهندو.

(4) غير سرڪاري ميمبر سرڪار جي خوشنوديءَ
تائين ميمبر رهي سگهندو پر ڪنهن به وقت سرڪار
کي هٿ لکيل درخواست ڏئي استعيفيٰ ڏئي سگهي ٿو.
(5) چيف منسٽر ڪنهن ماڻهوءَ کي نامزد ڪري
سگهي ٿو ته اهو سندس غير حاضريءَ ۾ چيئرمين
ٿئي.

6. ڪو به ماڻهو انهيءَ صورت ۾ ميمبر رهي نه ٿو
سگهي، جيڪو—

(a) جنهن کي سرڪاري نوڪري مان ڪڍيو يا
ڊسمس ڪيو ويو آهي؛

(b) جيڪو ذهني يا جسماني طور تي معذور ٿي چڪو
آهي؛

(c) ڪنهن اخلاقي بدچاليءَ جي ڏوهه ۾ سزايافت رهيو
آهي؛

(d) هن ايڪٽ يا ان جي گنجائشن جي خلاف هن

ڪو ڪم ڪيو هجي؛

(e) سندس اٿارٽيءَ جي ڪنهن پراجيڪٽ يا

اسڪيم ۾ سڌيءَ يا اڻ سڌيءَ طرح ڪو مفاد هجي؛

(f) اٿارٽيءَ جي مفادن خلاف سڌيءَ يا اڻ سڌيءَ طرح

هن کي پنهنجا مفاد هجن؛

ميمبرن لاءِ اعزازيو الاؤنس ۽

مراعتون

Remuneration, allowance

and privileges to members

7. حڪومت غير سرڪاري ميمبرن کي اعزازيو

الائونس يا ٻيا مراعات ڏئي سگهي ٿي جيئن طئي

ڪري

ڊائريڪٽر جنرل

Director General

8. (1) حڪومت ڪنهن شخص کي ڊائريڪٽر جنرل

مقرر ڪري سگهي ٿي، انهن شرطن تي جيئن اهي

طئي ڪري

(2) ڊائريڪٽر جنرل اٿارٽيءَ جو ڪل وقتي

عملدار هوندو ۽ اٿارٽيءَ جي اسڪيمن جي منصوبه

بندي، انهن کي لاڳو ڪرڻ ۽ انهن کي عمل ۾ آڻڻ جو

ذميوار هوندو ۽ اهڙن ڪمن ڪرڻ لاءِ جيڪي ڪيس

هن ايڪٽ ڪرڻا آهن ۽ جيئن اٿارٽيءَ جو چيئرمين

ڪيس سونپي.

(3) حڪومت ڊائريڪٽر جنرل کي هٿائي سگهي

ٿي، جيڪڏهن اهو۔

(a) هن ايڪٽ مطابق ذميوارن نپائڻ کان انڪار

ڪري ٿو يا ذميوارين نپائڻ جي لائق نه رهيو آهي؛

(b) ڊائريڪٽر جنرل جي حيثيت جو غلط فائدو وٺي

ٿو

(c) سڌي يا اڻ سڌيءَ طرح سرڪار جي تحريري

ميمبرن کي هٽائڻ
Removal of members

آفيسرن ۽ صلاحڪارن کي مقرر
ڪرڻ
Appointment of officers
and advisors

مالي، فني، صلاحڪار ڪميٽيون
وغيره
Financial, Technical
Advisory Committees etc

اجازت کانسواءِ اٿارٽيءَ جي جائداد، اسڪيم، پراجيڪٽ يا ٻئي ڪم ۾ ڪو حصو يا مفاد حاصل ڪيو اٿس يا اهڙي ڪوشش ڪئي اٿس.

9. ڪوئي غير سرڪاري ميمبر يا ڊائريڪٽر جنرل کي ڪنهن ٻڌڻ جي موقعي ڏيڻ کانسواءِ عهدي تائين هٽائي سگهجي ٿو.

10. (1) اٿارٽي پنهنجي ڪارڪردگيءَ کي وڌيڪ موثر بڻائڻ لاءِ اهڙا صلاحڪار ۽ آفيسر ۽ ٻيو اهڙو عملو مقرر ڪري سگهي ٿي، جن ۾ پيشورانو، فني، منسٽريل يا سيڪريٽريل صلاحيتون ۽ تجربو هجي، اهڙن شرطن تي جيڪي قاعدن ۾ ڄاڻايا ويا هجن.

(2) عملدارن، ملازمن ۽ عملي تي انتظامي قدم اهڙيءَ ريت لاڳو ٿيندا، جيئن قاعدن ۾ ڄاڻايا ويا هجن.

11. هن ايڪٽ جي مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ، اٿارٽي-

(a) ضابطن مطابق مالي، فني يا صلاحڪار ڪميٽيون تشڪيل ڏئي سگهي ٿي؛

(b) چاهي ته اهڙي ماڻهوءَ يا ماڻهن کان ڪنهن مدت تائين مدد يا صلاح وٺي سگهي ٿي، جيئن مناسب ڄاڻي؛

باب IV

اٿارٽي ۽ ان جي ذيلي ادارن جي ڪارڪردگي، ڪم

۽ اختيار

Chapter IV

POWERS AND FUNCTIONS OF THE
AUTHORITY AND ITS
FUNCTIONARIES AND THEIR
WORKING

اٺارٽيءَ جا اختيار ۽ ڪم
Powers and functions of
the Authority

12. هن ايڪٽ جي باقي گنجائشن مطابق، اختياري
اهڙا قدم کڻي سگهي ٿي ۽ اهڙا اختيار استعمال
ڪري سگهي ٿي، جيڪي هن ايڪٽ مقصدن حاصل
ڪرڻ لاءِ ضروري آهن.

(2) اڳ مليل عام اختيارن جي منحرف نه هجن ته،

اٺارٽي۔

(i) ڪا متحرڪ يا غير متحرڪ جائيداد خريد
ڪري سگهي ٿي، ان تي ضابطورڪي سگهي ٿي، پاڻ
وٽ رکي سگهي ٿي؛

(ii) ڪا جائيداد نيڪال ڪري سگهي ٿي؛

(iii) ايرڊ زون جي ترقيءَ جو ڪم هٿ ۾ کڻڻ بشمول
زمينن، آبي وسيلن جي ترقي، عمارتن ۽ روڊن جي
تعمير، ادارا جوڙڻ، خدمتن ۾ سڌارو آڻڻ ۽ انهن کي
بحال رکڻ، عوامي سهولت لاءِ ايرڊ زون جي اقتصادي
حالتن کي سڌارڻ؛

(iv) هن ايڪٽ جي مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ ڪي

اسڪيمون جوڙڻ ۽ انهن کي لاڳو ڪرڻ؛

(v) ايڪٽ جي مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ خرچ پڪو

ڪرڻ؛

(vi) ٽيڪن ۾ شامل ٿيڻ يا ٽيڪا هلائڻ؛

(vii) ايرڊ زون جي ترقيءَ لاءِ تعميراتي ڪمن ۽

تنصبيات منصوبه بندي ڪرڻ، ڊزائنگ ڪرڻ ۽

انھن جي نظرداري ڪرڻ؛

(viii) ڪارڪردگي سڌارڻ لاءِ ضروري ساز و سامان

خرید ڪرڻ ۽ مهيا ڪرڻ؛

(ix) مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ بهتر ماحول پيدا

ڪرڻ لاءِ گهربل قدم کڻڻ؛

(3) اختياري پنهنجي ڪمن جي اڪلائڻ لاءِ

منصوبه بنديءَ، تعمير، آپريشن، انتظاميه ۽ ڍانچن کي

برقرار رکڻ، تنصبيات، اداره سازي ۽ ٻين خدمتن لاءِ

پروسي جوڳي اصولن تي مبني منصوبه بندي ڪندي

۽ جوڙيل حڪمت عمليءَ ۽ وقت به وقت سرڪار کان

ملندڙ هدايتن مطابق اڀرڻ زون جي ترقي لاءِ ڪم

ڪندي؛

(4) جيڪڏهن ڪو سوال اڀري ته ڪو به مامرو

پاليسيءَ مطابق آهي يا نه، ته پوءِ ان سلسلي ۾

حڪومت جو فيصلو حتمي هوندو.

چيئرمين جا اختيار ۽ ڪم

Powers and functions of
the Chairman

13. چيئرمين اهڙيون خدمتون سرانجام ڏيندو ۽ اهڙا

ڪم ڪندو جيڪي هن ايڪٽ تحت کيس سونپيا

ويا آهن.

ڊائريڪٽر جنرل جا اختيار ۽ ڪم

Powers and functions of
the Director General

14. (1) ڊائريڪٽر جنرل اثارتيءَ جو مک منتظم

هوندو۔

(2) چيئرمين جي عام انتظام کان علاوه هن

ايڪٽ جي قاعدن، ضابطن ۽ گنجائشن مطابق

ڊائريڪٽر جنرل جا اختيار ۽ ڪم هوندا.

(a) اثارتيءَ جي روزمره جي معاملن کي بهتر

طريقي سان هلائڻ لاءِ موثر ڪنٽرول رکڻ جو ذميوار

هوندو.

(b) اٿارٽيءَ جي مالي امور تي نگراني ڪندو ۽ اٿارٽيءَ جو انتظام هلائيندو ۽ اهڙا ڪم ڪندو ۽ اختيار ڪم آڻيندو جيڪي هن ايڪٽ هيٺ ڪيس مليل آهن يا ڪيس منتقل ڪيا ويا آهن:

(c) اٿارٽيءَ جي حڪمن ۽ اسڪيمن کي جلد لاڳو ڪرڻ لاءِ انهن تي نظر رکڻ ۽ ضروري قدم کڻڻ لاءِ ذميوار هوندو.

(d) اٿارٽيءَ ۾ ڪم ڪندڙن تي انتظام رکڻ لاءِ ڪيس اختيار هوندو.

اٿارٽيءَ جون ميٽنگون
Meetings of the Authority

15. (1) اٿارٽيءَ جون گڏجاڻيون اهڙي طريقي، وقت ۽ جڳهه تي ٿينديون، جيئن ضابطن ۾ ڄاڻايو ويو هجي؛ بشرطيڪو ان سلسلي ۾ جيستائين ڪي ضابطا نه جوڙيا ويا آهن ته ان وقت تائين گڏجاڻيون اهڙي طريقي سان ڪوٺايون وينديون جيئن چيئرمين هدايت ڪري؛

(2) اٿارٽيءَ طران جنهن به معاملي تي فيصلو ڪرڻو آهي، اهو اٿارٽيءَ جي گڏجاڻيءَ ۾ حاضر ميمبرن جي اڪثريتي ووت ذريعي ڪيو ويندو؛

(3) هر ڪنهن ميمبر کي هڪ ووت ڏيڻ جو اختيار حاصل هوندو ۽ جيڪڏهن ووت موافقت ۽ مخالفت ۾ هڪ جيترا پون ته پوءِ چيئرمين پنهنجو ڪاستنگ ووت استعمال ڪندو؛

(4) اٿارٽيءَ جي هڪ پاڻي تي ميمبرن جي حاضري گڏجاڻيءَ جو ڪورم ٿيندو؛

باب V
ماليات آڊٽ ۽ اڪائونٽس

Chapter_V

FINANCE AUDIT AND ACCOUNTS

فند
Fund

16. (1) ”سنڌ ايرڊ زون ڊولپمينٽ اٿارٽي“ جي نالي ۾

اٿارٽيءَ جو هڪ الڳ فند هوندو.

(2) اهو فند مشتمل هوندو.

(a) سرڪار کان ملندڙ گرانٽس ۽ سب سڊينز

(b) اٿارٽيءَ طرفان ورتل يا جاري ڪيل قرض؛

(c) خدمتن سرانجام ڏيڻ تي اٿارٽيءَ کي ملندڙ فيز

ڪميشنون ۽ ٻيون وصوليون؛

(d) ڪنهن لوڪل اٿارٽيءَ طرفان ملندڙ گرانٽس؛

(e) پاڪستان سرڪار، پاڪستان جي ڊونر ايجنسي

يا ڪنهن ٻاهرين ايجنسي طرفان ملندڙ رقمون؛

(f) اٿارٽيءَ کي وصول ٿيڻ واريون ٻيون رقمون؛

قرض، گرانٽون، امداد ۽ تحفا

Loans, grants, aid and gifts

17. اٿارٽي سرڪاري جي پيشگي منظوري ۽ ان

طرفان منظور ڪيل شرطن تي وٺي سگهي ٿي؛

(a) هن ايڪٽ جي مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ

بينڪن طرفان کان قرض؛

(b) پاڪستاني يا پرڏيهي ڊونر ايجنسيز کان

گرانٽس، ايد، قرض يا تحفا؛

فند جمع ڪرائڻ

Crediting of the funds

18. فند لاءِ ورتل رقمون اسٽيٽ بينڪ آف پاڪستان

يا ان جي شاخ يا اهڙيءَ شيڊولڊ بينڪ ۾ رکيون

وينديون، جن کي سرڪار منظور ڪيو هجي؛

فندن جي سيڙپڪاري ۽ استعمال

19. (1) اٿارٽيءَ پنهنجا، فندن جي وفاقي حڪومت،

Investment and utilization
of the fund

صوبائي حڪومت جي سيڪيورٽي يا سرڪار طرفان منظور ڪيل سيڪيورٽيءَ ۾ سيٽپڪاري ڪري سگهجي ٿي؛

(2) اٿارٽي هن ايڪٽ جي مقصدن حاصل ڪرڻ يا هنن ڪمن جي ادائينگي طور ڪپائي سگهجي ٿي۔

(a) ايرڊ زون جي ترقيءَ تي ايندڙ يا اسڪيمن تي ڪم ڪرائڻ ۾ ايندڙ خرچ؛

(b) هن ايڪٽ تحت ورتل ڪنهن جائيداد جي معاوضي طور؛

(c) قرضن پڙڻ ۽ وياج ڏيڻ تي؛

(d) پگهارون ۽ ٻيو معاوضو بشمول ڊائريڪٽر جنرل، ايڪسپرٽس ڪنسلٽنٽس، هن ايڪٽ تحت قاعمد ڪيل ايجنسيز جي ملازمن ۽ اٿارٽيءَ جي ملازمن کي ڏنو ويندو.

بجيت
Budget

20. (1) اٿارٽي هر مالي سال لاءِ آمدني ۽ روانيءَ جا انداز لکي، اهڙو بيان نئين مالي سال جي اچڻ کان ٽي مهينا اڳ سرڪار کي منظوريءَ لاءِ پيش ڪندي.

(2) سرڪاري اهڙي پيش ڪيل بجيت کي دفعو

(1) تحت ڪي تبديلين ڪرڻ يا نه ڪرڻ سان منظور ڪندي؛

(3) جيڪڏهن سرڪار طرفان بجيت جي

منظوري نئين مالي سال جي اچڻ کان اڳ نه ٿي ملي،

ته اهو سمجهيو ويندو ته سرڪار بجيت جي منظوري

ڏئي ڇڏي آهي.

(4) اٿارٽي، سرڪار جي منظوريءَ کان سواءِ بجيت ۾ ڄاڻايل خرچ کان وڌيڪ خرچ ڪري نه ٿي سگهي.

21. (1) اٿارٽي هن ايڪٽ جي قاعدن جي روشنيءَ ۾ پنهنجي اڪائونٽ جو رڪارڊ ۽ حساب ڪتاب رکندي.

(2) اٿارٽي قاعدن مطابق سالياني بئلس شيٽ تيار ڪندي ۽ رکندي.

(3) اٿارٽيءَ جو اڪائونٽ هر مالي سال ۾ هڪ دفعو سرڪار طرفان مقرر ڪيل ٻاهرين آڊيٽرن کان اهڙي معاوضي تي ڪرائي ويندي، جيڪو سرڪار متعين ڪري.

(4) ذيلي دفعه (3) مطابق قطعي آڊٽ ڪيل اڪائونٽس جو بيان آڊيٽرن جي رپورٽن سميت سر مالي سال جي ختم ٿيڻ کان چار مهينا اڳ سرڪار کي پيش ڪئي ويندي.

22. اٿارٽي ڪنهن به شخص يا ماڻهن جي جماعت کان پنهنجون رهتون لينڊ روينيو جي بقايا جات طور واپس وٺندي.

باب VI_

ڏوهه ۽ انهن بابت ڪيسن جي ٻڌڻيءَ جو اختيار

Chapter_VI

OFFENCES AND THEIR COGNIZANCE

23. (1) هن ايڪٽ جي روشنيءَ ۾ خدمتون سرانجام ڏيندڙ يا اسڪيم کي لاڳو ڪندڙ جي ڪم ۾ ڪير به رنڊڪون وجهي ٿو يا رنڊڪن وجهڻ جو ڪارڻ

ٿئي ٿو ته يا هن ايڪٽ قاعدن ۽ ضابطن هدايت ڏنل
 ڪنهن حڪم يا هدايت جي پڇڪڙي ڪري ٿو
 جيڪي ڪنهن اسڪيم تي ٿيندڙ ڪم بابت ڏني
 وئي آهي، ان کي قيد جي سزا ڏني ويندي. جنهن جو
 مدو ٻارنهن مهينن تائين ڏنڊ سميت وڌي سگهي ٿو ۽
 ڏنڊ وڌائي ڏهه هزار روپيا ڪري سگهجي ٿو يا ٻئي
 سزائون گڏي ڏني سگهجن ٿيون.

(2) مٿي چاڻايل ذيلي دفعو ۾ چاڻايل ڪو شخص
 جيڪڏهن ڪا ڪمپني آهي يا ٻي باڊي ڪارپوريت
 آهي، ته ان جو ڊائريڪٽر آفيسر يا نمائندو
 جيستائين اهو ثابت نه ٿو ڪري ته ڪيل ڏوهه هن جي
 چاڻ ۾ نه آهي يا هن اهڙي ڏوهه کي روڪڻ لاءِ اختيار
 استعمال ڪيا آهن، ته ان کي هن ڏوهه ۾ ڏوهاري
 سمجهيو ويندو.

ڏوهه جي ٻڌڻيءَ بابت عدالت جو
 اختيار
 Cognizance of offence

24. (1) ڪا به ڪورٽ هن ايڪٽ تحت ٿيل ڪنهن
 ڏوهه تي عدالتي ڪاروائي ڪري نه ٿي سگهي،
 جيستائين اٿارٽيءَ جو ڊائريڪٽر جنرل يا هن طرفان
 بااختيار بڻايل ماڻهو اهڙيءَ لکت ۾ شڪايت نه ٿو
 ڪري.

(2) ڪا به ڪورٽ، جنهن جو جج فرسٽ ڪلاس
 ماجسٽريٽ جي رتبي کان گهٽ آهي، هن ايڪٽ
 تحت ٿيل ڏوهه جي ڪيس جي ٻڌڻي ڪرڻ جي مجاز
 نه هوندي.

باب VII

متفرقه

Chapter_VII

MISCELLANEOUS

حڪومت جو اٿارٽيءَ جي ڪنٺيل
قدمن ۽ ڪارروائيءَ تي سرڪار جو
ضابطو

Control of Government
over acts and proceeding
of the Authority

حڪومت کي هدايتن ڏيڻ جا
اختيار

Power of the Government
to give Directions

سالياني رپورٽ

Annual report

اختيار منتقل ڪرڻ

Delegation of powers

25. اٿارٽيءَ جا سمورا قدم ۽ سمورين ڪاروايون
سرڪاري ضابطي سان مشروط هونديون، حڪومت
ڪنهن قدم يا ڪارروائيءَ کي بدلائي سگهي ٿي يا
روڪي سگهي ٿي.

26. (1) حڪومت اٿارٽيءَ کان ڪو دستاويزن طلبيل
معلومات، اسٽيٽمينٽ، انگ اکر يا اٿارٽيءَ بابت ڪا
معلوماتي وٺي سگهي ٿي ۽ اٿارٽي اهڙي طلب جي
موت ڏيڻ لاءِ ذميوار هوندي.

(2) حڪومت وقت به اٿارٽيءَ جي هدايت ۽ عمل
ڪرڻ لاءِ اهڙيون هدايتون ڏئي سگهي ٿي، جيڪي
ضروري سمجهي.

27. اٿارٽي هر مالي سال جي پڄاڻيءَ کان ٽي مهينا
اڳ پنهنجي سالياني ڪارڪردگيءَ جي رپورٽ
سرڪار کي پيش ڪندي.

28. (1) اٿارٽي عام طريقي يا خاص طريقي موجب،
جيڪڏهن حالتن جي تقاضا هجي ته ڊائريڪٽر
جنرل، ڪنهن آفيسر يا اٿارٽيءَ جي ڪنهن ملازم کي
هن ايڪٽ قاعدن ۽ ضابطن جي روشنيءَ ۾ ڪي
اختيار ڪي ڪم يا فرض سونپي سگهي ٿي.

(2) چيئرمين يا ڊائريڪٽر ڪنهن ميمبر،
آفيسر يا اٿارٽيءَ جي ڪنهن ملازم کي هن ايڪٽ يا
ان جي قاعدن ضابطن جي روشنيءَ ۾ اختيار سونپي

	<p>سگهن ٿا، پر اهي نه جيڪي کين ذيلي دفعه (1) ۾ ڏنا ويا آهن.</p>
<p>سرڪاري ملازم Public Servant</p>	<p>29. اٿارٽيءَ جو چيئرمين، ميمبر، آفيسر ۽ ملازم هن ايڪٽ يا ان جي قاعدن ضابطن مطابق ڪو ڪم ڪندي، پاڪستان پينل ڪوڊ جي دفعه 21 هيٺ مطابق سرڪاري ملازم سمجهيا ويندا.</p>
<p>ضمانت Indemnity</p>	<p>30. حڪومت اٿارٽي، چيئرمين، ميمبر يا ڊائريڪٽر جنرل يا ڪوئي آفيسر يا اٿارٽيءَ جي ڪنهن به ملازم خلاف ڪو به ڪيس داخل نه ڪري سگهيو يا قانوني ڪارروائي نه ڪري سگهبي، انهيءَ بابت جيڪو انهن نيڪ نيتي ڪيو آهي يا هن ايڪٽ قاعدن ۽ ضابطن مطابق ڪجهه نيڪ نيتي سان ڪرڻ لاءِ سوچيو آهي.</p>
<p>قاعدا Rules</p>	<p>31. هن ايڪٽ جي مقصدن کي حاصل ڪرڻ لاءِ حڪومت قاعدا جوڙي سگهي ٿي.</p>
<p>ضابطا Regulations</p>	<p>32. (1) اٿارٽي هن ايڪٽ جي گنجائشن ۽ قاعدن جي روشنيءَ ۾ ايڪٽ جي مقصدن حاصل ڪرڻ لاءِ ضابطا جوڙي سگهي ٿي.</p>
	<p>(2) اهي خاص ڪري عام اختيارين جي برعڪس نه هوندا، پر اهي انهن ڳالهين بابت هوندا۔</p> <p>(i) اٿارٽيءَ جون گڏجاڻيون؛</p> <p>(ii) اٿارٽيءَ جو ڪاروهنوار هلائڻ؛</p> <p>(iii) مالي، فني ۽ صلاحڪار ڪميٽي جوڙڻ؛</p> <p>(iv) مالي ڪاروهنوار هلائڻ؛</p> <p>(v) اٿارٽيءَ تي واجب فيس اوڳاڙڻ ۽ واپس ڪرڻ؛</p> <p>(vi) هن ايڪٽ جي تقاضا جي پوري ڪرڻ لاءِ</p>

ڪنهن معاملي تي سوچڻ:

33. (1) جتي اٿارٽيءَ جو خيال آهي ته ڪنهن اسڪيم تي عمل ڪندي نتيجي طور جائيداد جو ملهه وڌي ويو آهي، يا وڌي ويندو ته انهيءَ جائيداد تي اٿارٽي بهبوديءَ واري في لاڳو ڪري اوڳاڙي سگهي ٿي، انهيءَ ماڻهوءَ سان جيڪو انهيءَ جائيداد جو مالڪ آهي يا انهيءَ جائيداد ۾ ڪنهن جي دلچسپي آهي.

(2) بهبوديءَ واري في اهڙي ملهه مطابق لاڳو ڪئي ۽ اوڳاڙي ويندي جيڪا جائيداد جي ملهه جي اڌ جيتري نه هوندي، جيڪو اسڪيم تي ڪم ڪرڻ کان اڳ ۾ جائيداد جو ملهه هوندو، جيئن اختياري اهو طئي ڪري.

(3) جڏهن اختياري ڪي معلوم ٿئي ٿو ته ڪا اسڪيم مناسب نموني سان ترقي ڪري ٿي ۽ بهبوديءَ واري في ان تي لاڳو ڪري سگهي ٿي، ته اٿارٽي انهيءَ سلسلي ۾ ڪو حڪم جاري ڪري بيٽرمينٽ في لاڳو ڪرڻ جو اعلان ڪري سگهي ٿي ۽ ائين سمجهيو ويندو ته اسڪيم مڪمل ٿي چڪي آهي ۽ پوءِ لکت ۾ جائيداد جي مالڪ يا ان ۾ مفاد رکندڙ ماڻهوءَ کي جائيداد تي بهبودي واري في ڀرڻ لاءِ اختياري طئي ڪئي وئي.

(4) ذيلي دفعو (3) جي تحت اٿارٽي طرفان ڏنل بهبود واري في جي 15 ڏينهن گذرڻ کانپوءِ، يا جيڪڏهن انهيءَ بيٽرمينٽ في بابت حڪومت کي

اڀيل ڪئي وڃي ٿي، ۽ اها اڀيل رد ٿئي ٿي ته اٿارٽي پنهنجي ضابطن جي روشنيءَ ۾ اهي بهبوديءَ واري في لاڳو ڪندي ۽ اوڳاڙيندي.

34. (1) حڪومت سرڪاري گزيت ۾ نوٽيفڪيشن ڏئي اٿارٽيءَ کي ختم ڪري سگهي ٿي، انهيءَ تاريخ کان جڏهن نوٽيفڪيشن شايع ٿيو آهي، اٿارٽيءَ کي ختم ٿي ويندي.

(2) اٿارٽيءَ جي تحليل ٿيڻ کان هڪدم پوءِ۔

i. سموريون جائيدادون، فنڊ ۽ رهتون جيڪي اٿارٽيءَ جي نالي تي هيون، سي اٿارٽي تحليل ٿيڻ کانپوءِ حڪومت جي نالي تي وينديون؛

ii. سموريون جائيدادون، فنڊ ۽ رهتون جيڪي ڏيئي لڙي ۾ ٿيون آهن، يا جنهن جو ذڪر ايڪٽ جي شق (1) ۾ آيو آهي، اهي اٿارٽيءَ جي تحليل ٿيڻ کان اڳ اٿارٽيءَ وٽ هيون يا ان کي اوڳاڙينديون هيون اهي اٿارٽيءَ جي تحليل ٿيڻ کانپوءِ حڪومت پاڻ، اٿارٽيءَ جو ڪو فرد يا ان سلسلي ۾ ڪو مقرر ڪيل ماڻهو اهي اوڳاڙيندو.

iii. سموريون جائيدادون فنڊ ۽ رهتون سواءِ ان جي جنهن جو ذڪر دفعو (1) ۾ اچي ٿو ۽ جنهن کي اٿارٽيءَ کي اوڳاڙينديون هيون، سي اٿارٽيءَ جي تحليل ٿيڻ کانپوءِ سرڪار کي اوڳاڙينديون پونديون.

iv. سموري ذميواري جيڪي اثارتي کي پوريون ڪرڻيون هيون سي اثارتي جي تحليل ٿيڻ کانپوءِ حڪومت جي حوالي ٿي وينديون:

v. هن ايڪٽ جي روشنيءَ ۾ منظور ڪيل ڪنهن به هلندڙ اسڪيم جي پوري ڪرڻ واري مقصد کي حاصل ڪرڻ لاءِ ۽ جائيدادون واپس وٺڻ لاءِ، فنڊ ۽ رهنمون جن جو ذڪر شق (i) ۽ (ii) ۾ ٿئي ٿو ۽ جيڪي اثارتيءَ جي چيئرمين کي هن ايڪٽ جي روشنيءَ ۾ وصول ڪرڻيون هيون سي گورنمينٽ يا ان طرفان بااختيار بڻايل ڪنهن ماڻهوءَ کي وصول ڪرڻيون پونديون.

دشوارين کي هٽائڻ
Removal of Difficulties

35. هن ايڪٽ جي گنجائشن مان ڪنهن کي پوري ڪرڻ ۾ جيڪڏهن ڪا دشواري اڃان اچي ٿي ته سرڪار پنهنجي حڪم ذريعي مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ اها دشواري ختم ڪري سگهي ٿي.

سنڌ آرڊيننس نمبر III مجريه
1985 جي منسوخ
Repeal of Sind Ordinance
III of 1985

36. دي سنڌ ايرڊ زون ڊولپمينٽ اثارتي آرڊيننس،
1985 منسوخ سمجهيو ويندو.

نوٽ: ايڪٽ جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.